

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-2

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54

Vě umě 3

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editor, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Kovový závěsek ve tvaru zvířete (viz obr. 5 na str. 136)
Metallic animal figurine pendant (see Fig. 5 on page 136)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

století) zastavěn menšími nemovitostmi patrně dřevěné či dřevohlinité konstrukce. Kumulaci na sebe skládaných kamenů u jižní stěny stavební jámy lze považovat za zbytky základového zdiva lehčí stavby, jejíž destrukce se pak projevovala i v souvrství na profilu.

Na dalším profilu se podařilo zachytit souvrství datovatelné opět do novověku. Podle všeho byla plocha na tomto místě vydlážděna, a to hned dvakrát, jak ukazují kumulace k sobě naskládaných pískovcových kamenů. Mezi oběma fázemi vydláždění byla zjištěna propálená vrstva, která snad může mít souvislost s velkým požárem města v roce 1877.

Asi nejzajímavějším zjištěním při výzkumu byl nálezcí dvou zlomků keramiky s tuhovou příměsí v naplavené vrstvě, čímž se podařilo prokázat, že sídelní aktivity na území města Vizovic probíhaly již v době mladohradištní (10.–11. století).

Ivan Čižmář

Resumé

Vizovice (Bez. Zlín), Masarykovo náměstí (Platz). Jungburgwallzeit, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

VLČNOV (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

Vlčnov č. p. 742. Středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Začátkem měsíce července proběhl v centru obce Vlčnov výzkum, vyvolaný revizí kabelového vedení. Zkoumaná plocha se nachází před domem sousedícím svojí severní zdí s budovou obecního úřadu, u křižovatky silnic Uherský Brod – Hluk a Veletiny – Dolní Němčí. V tomto místě byla tedy vyměřena sonda o rozměrech 3 x 3 m, jejíž prostor byl ze severní a východní strany vymezen

současným chodníkem, ze západní potom podezdívkou pod plotem zahrady rodinného domu.

V prostoru sondy se podařilo odkrýt část zahloubeného objektu s výplní tvořenou masivní mazanícovou destrukcí, hojně promíšenou množstvím uhlíků a zlomky keramiky. Z nálezů stojí za zmínku hrnc s límcovitým okrajem a radélkovou výzdobou, který bylo možno celý rekonstruovat (obr. 134). Odkrytou situaci lze datovat do 2. poloviny 13. století. Objekt byl bohužel značně porušen recentními výkopy a byla odkrývána pouze jeho malá část. Podle vyprávění místních obyvatel bylo velké množství keramiky a mazanic vybagrováno při stavbě sousedního domu. Funkci objektu lze interpretovat jen velmi těžce, může se jednat o destrukci pece nebo část zhroutilé stěny domu vinou požáru. Pro historii obce je však důležité datování objektu, nejstarší písemná zmínka o obci totiž pochází z roku 1264. V místech, kde se dříve křížily kupecké stezky, se tak podařilo archeologicky doložit nejstarší horizont osídlení obce Vlčnov.

Tomáš Chrástek

Resumé

Vlčnov (Bez. Uherské Hradiště), Vlčnov Nr. 742. Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

VYŠKOV (OKR. VYŠKOV)

Náměstí Čsl. armády 112/1. Novověk. Sklep, zdivo a ojedinělé nálezy. Záchranný výzkum.

V září až prosinci 2012 provedlo Muzeum Vyškova, p. o., záchranný archeologický výzkum v domě na náměstí Čsl. armády ve Vyškově. Budova je kulturní památkou (r. č. 8498). Původně sloužila jako úřední dům biskupského panství Vyškov, později se stala měšťanským nájemním domem (Eliáš 1997). Zkoumaná plocha

Obr. 135. Zlín (k. ú. Malenovice), “Mezicestí”. Pohled na plochu výzkumu v trase přeložky Hleděnovského potoka.

Abb. 135. Zlín (Kat. Malenovice), “Mezicestí”. Ein Anblick auf die Grabungsfläche in der Trasse der Umleitung des Hleděnovský-Baches.

Obr. 136. Zlín (k. ú. Malenovice), třída 3. května. Pohled na plochu výzkumu.

Abb. 136. Zlín (Kat. Malenovice), 3. května-Straße. Ein Anblick auf die Grabungsfläche.

se nachází na rohu ulic Husovy a Nádražní, tj. v prostoru mezi hlavním vyškovským náměstím a budovou biskupského zámku – v centru památkové zóny Vyškov, v nadmořské výšce 250 m. Na ZM ČR 1:10 000, list 24-42-12, je vymezena body 000:145, 001:147, 004: 145, 003: 142 mm od Z:J s.č.

Výzkum se soustředil především na východní část domu, kde v souvislosti s budováním archivu probíhaly hlavní výkopové práce. V první fázi zemních prací byla ve východním rohu místnosti odhalena podlaha z šedého kamene vyspárovaného hlínou a několik fragmentů zdiva z kamene a cihel. Další relikty zdiva (klenby a výklenky z kamene a cihel) byly zjištěny při bourání novodobé přepážky a rozšiřování místnosti do její původní velikosti. Jedna z klenb tvořila strop úzkého sklepa (šířka 240 cm), dnes zasypaného hlínou a dalšími komponenty. Byla vystavěna z kamene a cihel a omítnuta. Sklep pokračoval na obě strany – do zkoumané plochy i do vedlejší místnosti. Tam jej nebylo možné dále sledovat. V roce 2011 však byl sondou prozkoumán roh místnosti, která sousedí jak s prostorem zkoumanou v roce 2012, tak s místem, kam sklep pokračuje. V něm byla objevena zastavěná klenba, která patrně se sklepem souvisela.

Nálezy zdiva jasně dokazují, že i tato část domu byla původně podsklepena (dnes je podsklepena jen západní část). Není však možné přesně stanovit jejich stáří. Současný dům vznikl v době renesance na místě jednoho nebo dvou starších domů. Těžko určit, zda sklepy vznikly před novou výstavbou nebo až spolu s ní. Vzhledem k tomu, že i nejstarší sklepní prostory v západní části jsou renesančního stáří, můžeme předpokládat, že tomu tak bude i v případě východní části.

Klára Rybářová

Literatura

Eliáš, J. O. 1997: *Vyškov nám. Čsl. armády 1.* Stavebně historický průzkum. Text a plány.

Resumé

Vyškov (Bez. Vyškov), náměstí Čsl. armády (Platz) 112/1. Neuzeit. Keller, Mauerwerk, Einzelfunden. Rettungsgrabung.

ZÁSTŘIZLY (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Záviška“. Středověk. Zaniklá středověká ves. Záchranný výzkum.

V průběhu stavby Lokálního biocentra Záviška na katastru obce Zástřizly (okr. Kroměříž) probíhalo v roce 2012 pokračování záchranného archeologického výzkumu v této polykulturní lokalitě (Lečbých 2012). V souřadnicovém systému S-JTSK je poloha výzkumu určena bodem $y=552431$, $x=1169104$. Výzkum se v tomto roce soustředil na místa bezprostředně ohrožená stavební činností, tedy zejména v prostoru přeložky potoka Prusinovky a v místech budoucích hrází. Výrazné výsledky pak dosáhl výzkum v severozápadní části budoucího biocentra, tedy na pravém břehu potoka Prusinovky. Zde byla rozšířena prozkoumaná plocha a odkryta byla řada sídlištních objektů, z nichž převažovaly zásobní jámy a kúlové jamky po nadzemních konstrukcích. Překvapivě byl však objeven i jeden žlabový objekt blíže neurčitelné funkce, který v předchozím roce nebyl na skryté ploše rozeznán. Výplň těchto objektů obsahovala kromě častých pískovcových kamenů, nezřídka přepálených ohněm, především keramiku, která byla často opatřena různorodou výzdobou a časově odpovídala 1. polovině 13. století. V ojedinělých případech se při preparaci výplně podařilo najít také několik železných řemeslných předmětů (nůž, hřeby). Řada movitých nálezů však byla učiněna i soustavným povrchovým sběrem prováděným za pravidelných dohledů na lokalitě v průběhu celého roku. V podzimních měsících pak byla v nivních sedimentech potoka Prusinovky povrchovou prospekci zvolena místa s největší kumulací keramických zlomků a byly zde vytyčeny čtverce 5 x 5 m. Během jejich postupného snižování byly jednotlivé archeologické situace kresebně a fotogra-